

Hospodárska politika

= súhrn zákonov, predpisov, nariadení + systém inštitúcií, ktorými vláda usmerňuje správanie sa ekonomických subjektov v NH

Formovanie **cieľov** + identifikácia a implementácia **nástrojov**

Ciele

Časové hľadisko

- **Krátkodobé** (dni, týždne, mesiace)
- **Strednodobé** (1-5 rokov)
- **Dlhodobé** (5 a viac rokov)

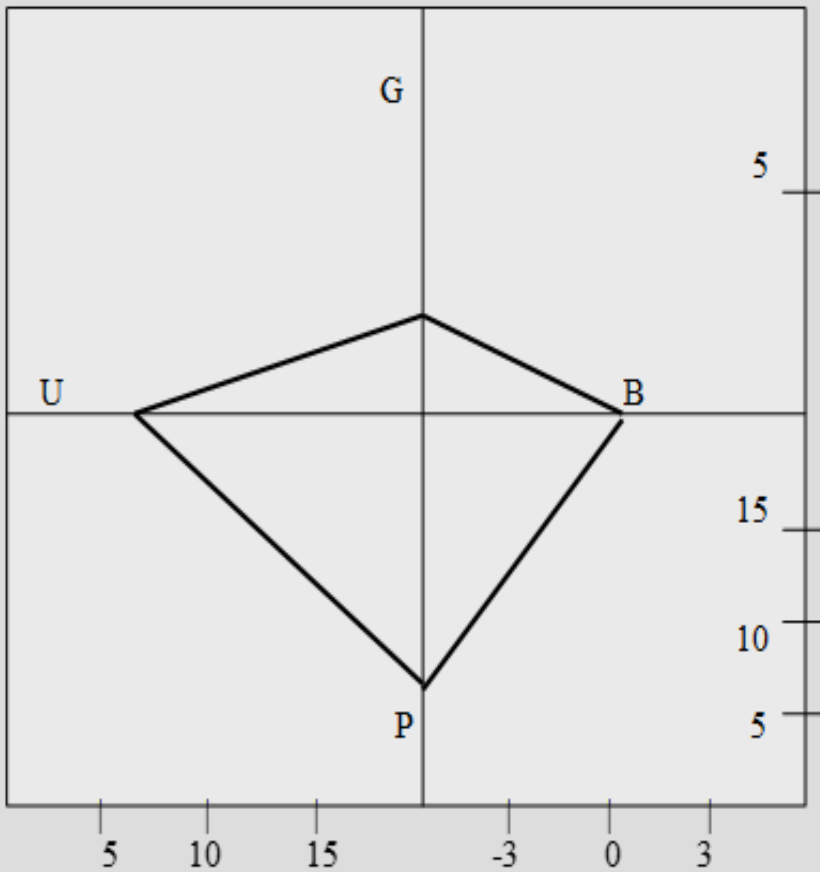
Významové hľadisko

- **Hlavné**
(ekon. rast, plná zamestnanosť, cenová stabilita, vyrovnaná PB)
- **Vedľajšie**
(sociálne istoty, spravodlivé rozdeľovanie príjmov)

Magický n – uholník cieľov

- kombinácia hlavných cieľov
- usmernenie ekonomiky do polohy všeobecnej makroekonomickej rovnováhy
- n – uholník: podľa počtu hlavných cieľov
- súčasné dosiahnutie cieľov je veľmi ťažké

Magický štvoruholník

- **G**- priemerné ročné tempo rastu reálneho HDP v %
- **B**- priemerný podiel salda bežného účtu platobnej bilancie na nominálnom HDP v %
- **P**- priemerné ročné tempo inflácie v %
- **U**- priemerná ročná miera nezamestnanosti v %

Nástroje

Priame (administratívne)

- Zákony
- Opatrenia
- Vyhlášky
- Nariadenia

Nepriame (= nepriame nástroje čiasťkových politik)

- Fiškálna politika
- Monetárna politika
- Zahraničnoobchodná politika
- Dôchodková politika
- Štrukturálna, dopravná, investičná....

FIŠKÁLNA POLITIKA

Realizátor: vláda

Nástroj: výdavková a príjmová časť verejného rozpočtu

Typy FP:

- expanzívna FP
- reštriktívna FP

NÁSTROJE FIŠKÁLNEJ POLITIKY

- Automatické stabilizátory
 - Progresívna daň z príjmov
 - Poistenie v nezamestnanosti
 - Subvencie k cenám poľnohospodárskych výrobkov a štátny výkup poľnohospodárskych prebytkov
- **Zámerné (diskrétne) opatrenia**
 - Daňové sadzby
 - Rozsah a štruktúra výdavkov vlády na nákup SaS (G)
 - Transferové platby (TR)

EXPANZÍVNA FP

Orientuje sa na:

→ podpora ER

→ zníženie oscilácií EC

Realizuje sa:

Účinky:

Krátke obdobie:

Dlhé obdobie:

MONETÁRNA POLITIKA

= opatrenia, ktorými CB ovplyvňuje množstvo peňazí v obehu (M) a ich cenu (úrokovú mieru - r)

Typy MP:

- expanzívna MP
- reštriktívna MP

NÁSTROJE MP

Priame:

- regulácia investičných alebo spotrebných úverov v KB

Nepriame:

- **povinné min. rezervy:**
% z objemu vkladov → uložené v CB
- **operácie na voľnom trhu:**
CB nakupuje alebo predáva ŠCP (štátne dlhopisy, štátne pokladničné poukážky) komerčným bankám, podnikom a domácnostiam
- **diskontná sadzba (v EMÚ = úroková sadzba pre hlavné refinančné operácie):**
úroková miera, za ktorú CB poskytuje úvery komerčným bankám

EXPANZÍVNA MP

Orientuje sa na:

→ ↑ ponuky peňazí alebo ↓ r

Realizuje sa:

Účinky:

Krátke obdobie:

Dlhé obdobie:

Zahraničnoobchodná politika (ZOP)

= súhrn nástrojov, opatrení a inštitucionálneho zabezpečenia, ktorými vláda reguluje pohyb statkov cez hranice do a zo zahraničia

Typy ZOP:

- protekcionistická ZOP
- liberálna ZOP

Nástroje protekcion. ZOP

Ekonomické (nepriame)

- clá
- dovozná prirážky

Mimoekonomické (administratívne)

- dovozná/vývozná kvóty
- vývozná subvencie
- neviditeľné prekážky dovozu